

خرس‌های رقصان

۱۳۶

ویتولد شابوفسکی

مجموعه‌ی خرد و حکمت زندگی

ترجمه | آیدین رشیدی

ویرایش و آماده‌سازی | تحریریه‌ی نشر گمان [شادی نیکرفعت، میلاد کامیابیان]

حروف‌چینی و صفحه‌آرایی | آتلیه‌ی نشر گمان

باله‌نی‌متن | احسان ناصرترابی، کیوان حشمتی

صفحه‌آرایی و نسخه‌پردازی | آتلیه‌ی نشر گمان

طرح جلد | مسعود منفرد

نظارت فنی و چاپ | احسان ناصرترابی

لیتوگرافی، چاپ و صحافی | وان‌پرواز انلیشه

شابک | ۹۷۸-۶۰۰-۷۲۸۹-۵۵-۶

چاپ نخست | بهار ۱۴۰۱

شمارگان | ۲۰۰۰ جلد

قیمت | ۸۰۰۰۰ تومان

آدرس | خیابان کریمخان زند، خیابان سنایی، کوچه‌ی سوم، شماره‌ی ۲۷

تلفن | ۸۸۸۱۳۸۹۶

سایت | www.gomanbook.com

ایمیل | goman.publication@gmail.com

تمامی حقوق چاپ و نشر این کتاب محفوظ است.

تکثیر، انتشار، بازنویسی، ترجمه‌ی این اثر یا قسمتی از آن و استفاده از طرح روی جلد

به هر شیوه از جمله: فتوکپی، الکترونیکی، ضبط و ذخیره در سیستم‌های بازیابی

و پخش بدون دریافت مجوز قبلی و کتبی از ناشر ممنوع است.

این اثر تحت حمایت «قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان ایران» قرار دارد.

خبرچهارشنبه
نشر گمان

سرشناسه: شابوفسکی، ویتولد، ۱۹۸۰م -

Szablowski, Witold, 1980-

عنوان و نام پدیدآور: خرس های رقصان: داستان واقعی آنها که دلتنگ
زندگی تحت خودکامگی اند / نوشته ی ویتولد شابوفسکی؛ ترجمه ی آیدین رشیدی.

مشخصات نشر: تهران: نشر گمان، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۲۶۴ص؛ ۱۹/۵ × ۱۲ س.م

فروست: خرد و حکمت زندگی؛ ۱۴.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۲۸۹-۵۵-۶

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: عنوان اصلی: Tanczace niedzwiedzie.

کتاب حاضر از متن انگلیسی اثر با عنوان "Dancing bears : true stories of people

held captive to old ways of life in newly free societies, 2018." به فارسی

برگردانده شده است.

عنوان دیگر: داستان واقعی آنها که دلتنگ زندگی تحت خودکامگی اند.

موضوع: بلغارستان -- تمدن -- قرن ۲۱م

موضوع: Bulgaria -- Civilization -- 21st century

موضوع: فراکمونیسم -- جنبه های روان شناسی

موضوع: Post-communism -- Psychological aspects

موضوع: خرس ها -- بلغارستان

موضوع: Bears -- Bulgaria

موضوع: اروپای شرقی -- تمدن -- قرن ۲۱م.

موضوع: Europe, Eastern -- Civilization -- 21st century

موضوع: کوبا -- تمدن -- قرن ۲۱م.

موضوع: Cuba -- Civilization -- 21st century

شناسه افزوده: رشیدی، آیدین، ۱۳۶۴-، مترجم

رده بندی کنگره: DR۹۳/۴۳

رده بندی دیویی: ۹۴۷/۰۸۶

شماره ی کتابشناسی ملی: ۵۷۸۸۹۱۱

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

فهرست

www.ketab.ir

۷	یادداشت مجموعه
۱۱	مقدمه‌ی نویسنده
	بخش اول
۱۹	فصل اول: عشق
۳۵	فصل دوم: آزادی
۴۲	فصل سوم: مذاکرات
۶۲	فصل چهارم: تاریخ
۷۸	فصل پنجم: غرایز
۸۷	فصل شش: خواب زمستانی
۹۱	فصل هفتم: شیرها در راه آفریقا
۹۷	فصل هشتم: عقیم کردن
۱۰۷	فصل نهم: خرس‌های رقصان
۱۱۳	فصل دهم: پایان

بخش دوم

فصل اول: عشق

- ۱۲۱ کوبا: انقلاب مک‌دونالدی در راه است
- فصل دوم: آزادی
- ۱۳۵ لهستان / بریتانیای کبیر: لیدی پرون
- فصل سوم: مذاکرات
- ۱۳۷ اوکراین: برای قاچاقچی‌ها چیزی بوق نمی‌زند
- فصل چهارم: تاریخ
- ۱۶۱ آلبانی: پایان دوران قارچ‌های چتری بتی
- فصل پنجم: غرایز
- ۱۷۱ استونی: چای با متجاوز
- فصل شش: خواب زمستانی
- ۱۸۸ لهستان: هایت‌ها در مزرحه‌ی دولتی
- فصل هفتم: شیرها در راه آفریقا
- ۲۰۲ صربستان: راډوان، هنر عامه
- فصل هشتم: عقیم کردن
- ۲۳۰ گرجستان: باکره‌های خدمتگذار استالین
- فصل نهم: خرس‌های رقصان
- ۲۴۴ یونان: ما سرمایه‌داری را بیرون می‌کنیم

یادداشتِ مجموعه

کتاب‌های این مجموعه فلسفه را ساده نمی‌کنند بلکه از ابهتِ هراس‌آورِ فلسفه می‌کاهند. پیشنهادهایی هستند برای «تفکر»، دعوت به اندیشیدن در زندگی روزمره و تأمل در مسائلی که هرروزه با آن مواجهیم، اندیشیدن به غایت و معنای زیستن، لذات دنیا، تنهایی، عشق، دوستی و غیره. می‌خواهیم کتاب‌ها نقطه‌ی عزیمتی باشند برای فکر کردن به پرسش‌های ازلی ابدی انسانی و همچنین تعمق در خوشی‌ها و مصائب انسانی که در این گوشه‌ی جهان و در این جای تاریخ پدیدار شده است.

بازجستنِ معنای زندگی و اندیشیدن پیرامونِ چگونه‌زیستن قدمتی کهن دارد. ویل دورانت در تاریخ تمدن می‌نویسد اولین چیزی که پارسیان به فرزند می‌آموختند هنر زندگی بود. بگذارید از «باب برزویه‌ی طیب» در کلیله و دمنه نقل کنیم که، هزاروپانصدسال پیش، بعدِ تکاپوهای فراوان نوشت: «نعمت‌های این جهانی چون روشنائی برق بی دوام و ثبات است» و «باید شناخت که اطرافِ عالم پُر بلا و عذاب است» و «کارهای زمانه میل به اِدبار دارد، و عدل ناپیدا و جور ظاهر، و علم متروک و جهل مطلوب.»

داستان این است که برزویه‌ی طبیب، سرآمدِ طبیبان ایران، پس از سال‌ها طبابت و ترجیحِ ثوابِ آخرت بر کسبِ ثروت و شهرت، می‌شنود که در کوه‌های هند گیاهانی‌ست که چون با نسبتی دقیق و رازآمیز به هم بیامیزند اکسیرِ حیات حاصل شود، پس در سودای این اکسیر از انوشیروان رخصت می‌خواهد و راهی هند می‌شود. در آنجا هرچه می‌کوشد پنهانی از راز اکسیر سر در بیاورد موفق نمی‌شود. تا سرانجام پیرِ خردمندی راز اکسیر حیات را بر او می‌گشاید: این افسانه یک تمثیل است؛ در پی دارو مباش، «کوه‌ها» همانا مردان خردمندند، «گیاهان» را بگیر همان کتاب‌های ایشان، و «مرگ» چیزی جز نادانی نیست، و «حیات» و «زنده‌شدن» نیز همان آگاهی و خرد است، یعنی آن اکسیر حیات همان دانشی‌ست که حکیمان خردمند در سخن و کتاب‌هایشان ثبت کرده‌اند.

در بازگشت از سفر هند است که کتاب کلیله و دمنه را برای زبان فارسی هدیه می‌آورد، و در «باب برزویه‌ی طبیب» جست‌وجوهای فلسفی‌اش و سرنوشت روحی خودش را (نقل به مضمون و با اندکی تلخیص) چنین شرح می‌دهد:

چون در هند سخن آن پیر شنیدم، تأمل کردم دیدم هیچ طبیبی نمی‌تواند جسم انسان را سلامتِ ابدی ببخشد، پس طبابت پیش چشمم خوار شد و در پی معنای زندگی و خوشبختی و حقیقتِ برآمدم چندان که سال‌ها در میان اصحابِ حکمت و ادیان جست‌وجو کردم. و حیران بماندم میان آن‌ها، بدیدم «اگر در حیرت روزگار گذرانم» فرصتِ عمر از دست برود و «ناساخته رحلت باید کرد»، چون مجادله‌ی پیروانِ طریقت‌ها و ستیزشان را می‌دیدم سرگشته بودم. روزی آخر با خود گفتم ای دل! دریغا که اگر در این وادی حیرت بمانی به هیچ منزل نرسی، و «راه مخوفست و رفیقان ناموافق و رحلت نزدیک و هنگام حرکت نامعلوم»، یعنی مرگ بیاید و از هدف بازمانده باشی «چنانکه هردو جهان

از دست بشود». پس آن وقت دانستم بایستی جوهرِ طریقت‌ها و حکمت‌ها را اختیار کنم: از خشم دوری جویم. قتلِ نفس نباید کرد. دزدی و خیانت و شهوت نکوهیده است. دروغ نباید گفت. آخدی را رنج و عذاب نرسانم. فحش و بهتان روا ندارم. بد کسی را نخواهم. از صحبت بدطینتان دوری کنم... و آخر سر «چون فکر من بر این جمله به کارهای دنیا محیط گشت، بشناختم که آدمی شریف‌تر خلاق و عزیزتر موجودات است، و قدرِ ایامِ عمرِ خویش نمی‌داند»...

خواننده ممکن است خواندنِ این کتاب‌ها را به امید یافتنِ پاسخ‌های روشن آغاز کند: پاسخی برای مسئله‌ی تنهایی‌اش، چرایی مرگ، منشأ ملال و دلزدگی، یا اینکه دوستی‌ها چرا ناپایدارند و مبهم، یا به دنبال راه برون‌رفتی از تنگناهای اخلاقی باشد که هر روز لحظاتی با آن‌ها روبرو می‌شود و... اندیشیدن به همین‌ها فلسفه را و بخشی از ادبیات را پدید آورده است؛ اما انتظار اینکه کتابی یا کسی در چند صفحه یا فلان تعداد نکته به ما بگوید چطور زندگی کنیم و چگونه خوشبخت شویم، در واقع یکجور انکارِ مسئولیتِ شخصیِ انسان است. پاسخی قطعی و ابدی که مناسب حال همه‌کس باشد وجود ندارد. کتاب‌هایی که چنین مدعاهایی دارند فریبکارند. کتاب‌های این مجموعه نسخه نمی‌پیچند و سیاهه‌ای از اعمال نیک و بد پیش روی شما نمی‌گذارند؛ بلکه می‌خواهند به فهم بهتر زندگی و پرسش‌ها و تجربه‌هایمان کمک کنند؛ چراغی بیفروزند تا در این اتاق تاریک زندگی و در لحظات دشوار، درکمان از پرسش‌های بی‌پایان انسانی روشن‌تر شود؛ بدانیم فیلسوفان و حکیمان جهان به این پرسش‌ها چطور فکر کرده‌اند؛ تا با فهم دقیق‌تر و دید بازتر در زندگی‌مان تصمیم بگیریم؛ مسئولیت تصمیم‌مان را شجاعانه برعهده بگیریم و با عواقب تصمیم‌هایمان آگاهانه روبرو شویم.

به چه کار می‌آید فلسفه اگر نتواند کمک کند تا به پرسش‌های زندگی مان فکر کنیم یا بتوانیم از زندگی مان پرسش‌های جدید و جدی‌تری طرح کنیم؟ و مگر می‌ارزد که آدمی عمری بر سر خواندن فلسفه بگذارد اگر فلسفه نتواند در فهمیدن سرشت جهان جدید و دشواری‌های انسان بودن یاری مان دهد...

مجموعه‌ی «خرد و حکمت زندگی» ادامه‌ی دغدغه‌ای است که نشر گمان را پدید آورده است: ساختن زمینه‌ای برای خوانندگان کتاب تا بتوانند به زندگی و خوشی‌ها و مصائب آن بیندیشند. این هدف با انتشار مجموعه‌ی «تجربه و هنر زندگی» به سرپرستی آقای خشایار دیهیمی آغاز شد و مجموعه‌ی حاضر همان دغدغه را دنبال می‌کند. بعضی کتاب‌ها نه فلسفه که روایت‌های زندگی‌اند. کتاب‌هایی هم به مسائل انسان امروز اختصاص دارند که فهمیدن‌شان کمک می‌کند تصمیم‌های بهتری بگیریم: چیزهایی مثل اینترنت، کلان‌داده‌ها، تصمیم‌عقلانی در جهان تبلیغات، هویت‌های برساخته در شبکه‌های اجتماعی و از این قبیل. و در آخر اینکه کوشیده‌ایم زبان ترجمه‌ها آن‌چنان که سعدی می‌گوید «به فهم نزدیک و از تکلف دور» باشد، امیدواریم از پس این وعده‌ها و کارها برآییم.

—تحریریه‌ی نشر گمان